

Kurzus kódja: FLN-226.01
Kurzus megnevezése: Az értelem és az akarat szerepe az etikában
Kurzus előadója: Orthmayr Imre
Kurzus helye és ideje: MUK/i, 208., kedd 16-17:30 h

Kurzus előfeltétele(i): -
A jegyszerzés módja(i): Gyakorlati jegy a szorgalmi időszakban nyújtott teljesítmény alapján.
Követelmények: (1) az órákon való aktív szerepelés a megadott szövegek ismeretében, (2) 15 perces szemináriumi előadás valamelyik műről, (3) 4-5 oldalas házi dolgozat valamely másik műről.

Kurzus leírása, tematikája: A vizsgálódások tárgyát azok a klasszikus erkölcsfilozófiai elképzelések alkotják, amelyek az értelemben és az akaratban látják az erkölcsi cselekvés kitüntetett ismervét vagy forrását. Platóntól Kantig tekintjük át e felfogás különböző megfogalmazásait.   Részletesebben: Az emberi cselekvés magyarázatában három összetevőnek szokás jelentős szerepet tulajdonítani: az értelemnek, az érzelmeknek és az akaratnak. E három összetevő jelentőségét mindazonáltal igen eltérően értékelik a filozófusok. Egyesek az értelem, mások az érzelmek jelentőségét hangsúlyozzák. Az akaratnak hol központi szerepet tulajdonítanak, hol megkérdőjelezzik pusztán létét is. Az álláspontoknak ugyanez a sokfélesége figyelhető meg az erkölcsi cselekvés elméletében, vagyis az etikában. Az erkölcsi cselekvések magyarázatában is éles ellentét figyelhető meg a racionalista és emotivista elméletek között. Jelen szemináriumon azt vizsgáljuk, hogy e különböző etikai elméletek hogyan értékelik az akarat erkölcsi szerepét. Az etikátörténeti anyag vázlatos áttekintése alapján úgy tűnik, hogy inkább az intellektualista és a racionalista etikák hangsúlyozzák az akarat fontosságát. Az intellektualista elméletek az erkölcsi motivációban, a racionalista elméletek az erkölcsi megismerésben tulajdonítanak kitüntetett szerepet az értelemnek. Az akarat pedig többnyire az értelem előírásainak a végrehajtójaként jelenik meg ezekben az elméletekben.

Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: Platón: <i>Állam</i>, 354a-354c, 368a-369b, 433a-444b.   Arisztotelész: <i>Nikomakhoszi Etika</i>, III. és VII. könyv (1110a-1115a, 1145a-1152a).   Sztobaiosz: Zénon és a többi sztoikus tanítása a filozófia etikai részéről.   Szent Ágoston: <i>A szabad akaratról</i>, I-II.   Descartes: <i>A filozófia alapelvei</i>, I. rész.   Descartes: <i>A lélek szenvedélyei</i>, I. rész.   Hobbes: <i>Leviatán</i>, 1-6. fejezet.   Locke: <i>Értekezés az emberi értelemről</i>, I. kötet, II. könyv, XXI. fejezet.   Butler: <i>Az emberi természetről, avagy az ember mint erkölcsileg cselekvő alany</i>.   Clarke: <i>Értekezés a természetes vallásról</i>.   Hume: <i>Értekezés az emberi természetről</i>, II. könyv, III. rész, 1-9. szakasz; III. könyv, I. rész.   Kant: <i>Az erkölcsök metafizikájának alapvetése</i>, I. rész, 1-19. bek., II. rész 10-76. bek.